
MONOGRAFIE PRAWNICZE

PRAWNOKARNA REAKCJA
WOBEC SPRAWCÓW
PRZESTĘPSTW Z ART. 197 KK
I ART. 200 KK
W ŚWIECIE TEORII
I BADAŃ EMPIRYCZNYCH

MACIEJ BOCHEŃSKI

Wydawnictwo C.H. Beck

MONOGRAFIE PRAWNICZE

MACIEJ BOCHEŃSKI • PRAWNOKARNA REAKCJA WOBEC SPRAWCÓW
PRZESTĘPSTW Z ART. 197 KK I ART. 200 KK W ŚWIETLE TEORII
I BADAŃ EMPIRYCZNYCH

Polecamy nasze publikacje w serii Monografie Prawnicze:

M. Czerwińska, P. Czarnecki (red.)

KATALOG DOWODÓW W POSTĘPOWANIU KARNYM

J. Skorupka, A. Drozd (red.)

**NOWE SPOJRZENIE NA MODEL ZAKAZÓW DOWODOWYCH
W PROCESIE KARNYM**

E. Cora

ZATRZYMANIE OSOBY W POLSKIM PROCESIE KARNYM

E. Hryniewicz-Lach

KARA KRYMINALNA W ŚWIETLE KONSTITUCJI RP

J. Konikowska-Kuczyńska

**WYKONYWANIE KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI
W SYSTEMIE TERAPEUTYCZNYM WOBEC SKAZANYCH
UZALEŻNIONYCH OD ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH
LUB SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH**

Legalis
System Informacji Prawnej

www.ksiegarnia.beck.pl

**PRAWNOKARNA REAKCJA
WOBEC SPRAWCÓW
PRZESTĘPSTW Z ART. 197 KK
I ART. 200 KK
W ŚWIETLE TEORII
I BADAŃ EMPIRYCZNYCH**

MACIEJ BOCHEŃSKI

WYDAWNICTWO C.H.BECK
WARSZAWA 2016

Wydawca: Natalia Adamczyk

Recenzja naukowa:

prof. n. med. dr hab. Józef Krzysztof Gierowski
prof. dr hab. Zbigniew Lasocik

Badania prezentowane w niniejszej publikacji zostały przeprowadzone w ramach realizacji projektu badawczego o Nr 2013/09/N/HS5/04247 finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Jagielloński oraz Kancelarię Adwokatów i Radców Prawnych T. Studnicki K. Pleszka Z Cwiąkalski J. Górski Spółka Komandytowa

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2016**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Wydawnictwo C.H.Beck
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-8625-6

ISBN e-book 978-83-255-8626-3

*Książkę dedykuję mojej Małżonce Natalii,
bez której ta praca by nie powstała*

Spis treści

Wykaz skrótów	XI
Wykaz literatury	XIX
Wykaz orzecznictwa	XLIX
Przedmowa	LI
Rozdział I. Przestępstwo zgwałcenia (art. 197 KK) i wykorzystywania seksualnego małoletnich (art. 200 KK) – uwagi jurystyczne	1
§ 1. Przestępstwo zgwałcenia w polskim Kodeksie karnym	1
I. Uwagi ogólne	1
II. Przedmiot ochrony	4
III. Znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego	5
1. Podmiot czynu zabronionego	5
2. Znamiona określające czynność sprawczą	5
3. Skutek	19
4. Przedmiot bezpośredniego działania	20
IV. Typy kwalifikowane zgwałcenia	20
1. Zgwałcenie zbiorowe	20
2. Zgwałcenie pedofilskie i kazirodczne	23
3. Zgwałcenie ze szczególnym okrucieństwem	25
V. Znamiona strony podmiotowej czynu zabronionego	27
§ 2. Przestępstwo wykorzystywania seksualnego małoletnich w polskim Kodeksie karnym	30
I. Uwagi ogólne	30
II. Przedmiot ochrony	33
III. Znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego	35
1. Podmiot czynu zabronionego	35
2. Znamiona określające czynność sprawczą	36
3. Skutek	38
IV. Znamiona strony podmiotowej czynu zabronionego	39
V. Typ czynu zabronionego z art. 200 KK a medyczne pojęcie „pedofilii”	40
Rozdział II. Formy prawnokarnej reakcji wobec sprawców przestępstw seksualnych	47
§ 1. Środki karne	47

§ 2. Obowiązki probacyjne z art. 72 § 1 pkt 6, 6a, 7a oraz 7b KK	62
§ 3. Zakaz zatarcia skazania – art. 106a KK	65
§ 4. Środki zabezpieczające w latach 2010–2016	66
§ 5. Przepisy Kodeksu karnego wykonawczego	82
§ 6. Ustawa o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób	91
Rozdział III. Przestępstwo zgwałcenia i wykorzystywania seksualnego małoletnich w świetle statystyk kryminalnych i badań wiktyimizacyjnych	99
§ 1. Statystyka policyjna	99
§ 2. Statystyka sądowa	110
§ 3. Badania wiktyimizacyjne	118
Rozdział IV. Etiologia przestępczości seksualnej – przegląd teorii	125
§ 1. Uwagi wstępne	125
§ 2. Teorie jednoczynnikowe	128
I. Teorie psychodynamiczne	128
II. Teorie feministyczne	130
III. Teorie socjo-biologiczne (ewolucyjne)	132
IV. Teorie biologiczne	133
V. Teorie społeczno-poznawcze	137
§ 3. Teorie wieloczynnikowe (zintegrowane)	147
I. Teoria N. Malamutha (ang. <i>confluence model of sexual aggression</i>)	147
II. Czteroczynnikowy model D. Finkelhora i S. Araj (ang. <i>four factor model</i>)	150
III. Zintegrowana teoria W.L. Marshalla i H.E. Barbaree’ego (ang. <i>integrated theory</i>)	155
IV. Czterostronna teoria C.N. Halla i R. Hirschmana (ang. <i>quadripartite model</i>)	163
V. Typologie czynów i sprawców	166
VI. Model ścieżek T. Warda i R.J. Siegerta (ang. <i>pathways model</i>) .	169
VII. Zintegrowana teoria przestępczości seksualnej A.R. Beech’a i T. Ward’a (ang. <i>Integrated Theory of Sexual Offending, ITSO</i>)	179
Rozdział V. Modele prawnocarnej reakcji wobec sprawców przestępstw seksualnych	187
§ 1. Uwagi ogólne	187
§ 2. Model ochrony społeczności lokalnej	189
I. Procedury rejestracji i notyfikacji	189

II. Zakaz zbliżania się i restrykcje dotyczące miejsca zamieszkania	194
III. Kontrola sprawców – dozór i procedury SVP (ang. <i>Sexually Violent Predator</i> , tłum. Szczególnie Niebezpieczni Sprawcy Przemocy Seksualnej)	197
§ 3. Model pracy klinicznej	202
I. Uwagi ogólne	202
1. Model <i>relapse prevention</i>	202
2. Założenia <i>Risk-Need-Responsivity</i>	208
II. Ocena ryzyka recydywy	210
III. Oddziaływania psychoterapeutyczne	215
IV. Oddziaływania medyczne i farmakologiczne	223
Rozdział VI. Ocena polskich rozwiązań w zakresie form prawnokarnej reakcji wobec sprawców przestępstw z art. 197 i 200 KK	227
§ 1. Uwagi ogólne	227
§ 2. Rozwiązania prawne mieszczące się w modelu ochrony społeczności lokalnej	227
I. Środki karne	227
II. Instytucje prawa karnego wykonawczego	233
III. Zakaz zatarcia skazania	239
IV. „Zaburzenie preferencji seksualnych” jako przesłanka stosowania środków prawnokarnej reakcji	240
§ 3. Rozwiązania prawne mieszczące się w modelu mieszanym	245
§ 4. Rozwiązania prawne mieszczące się w modelu pracy klinicznej	250
I. Obowiązki probacyjne	250
II. System terapeutyczny wykonywania kary pozbawienia wolności	257
III. Środki zabezpieczające	269
IV. Nadzór prewencyjny oraz umieszczenie w Krajowym Ośrodku Zapobiegania Zachowaniom Dysocjalnym	279
V. Podsumowanie	290
Rozdział VII. Analiza i dyskusja wyników badań empirycznych	297
§ 1. Uwagi wstępne	297
§ 2. Badania empiryczne – metodologia, czas i miejsce przeprowadzenia	299
§ 3. Próba badawcza	302
§ 4. Ogólna charakterystyka badanych czynów	305
I. Uwagi wstępne	305
II. Typologia zgwałceń	306
III. Typologia wykorzystywania seksualnego małoletnich	309
IV. Czas popełnienia czynu	311

V. Miejsce popełnienia czynu	324
§ 5. Charakterystyka sprawców	330
I. Płeć sprawców	330
II. Wiek sprawców	331
III. Wykształcenie sprawców	335
IV. Status zawodowy i majątkowy sprawców	338
V. Stan cywilny i rodzinny sprawców	345
VI. Relacje pomiędzy sprawcą a ofiarą	350
VII. Uprzednia karalność sprawców	363
VIII. Stan psychiczny sprawców	366
IX. Aspekty proceduralne	381
X. Podsumowanie i wnioski dotyczące sprawców	389
§ 6. Charakterystyka ofiar	392
§ 7. Formy prawnokarnej reakcji stosowane wobec sprawców	398
I. Kary wymierzone sprawcom	398
II. Środki karne, obowiązki probacyjne, dozór kuratora i środki zabezpieczające stosowane wobec sprawców	407
III. Okoliczności łagodzące i obciążające wskazywane przez sądy w uzasadnieniu	415
§ 8. Formy prawnokarnej reakcji stosowane wobec sprawców – badanie zależności	418
§ 9. Podsumowanie analizy i dyskusji wyników badań empirycznych	441
Zakończenie	449
Indeks rzeczowy	455

Wykaz skrótów

1. Akty prawne

KK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 ze zm.)
KK69	ustawa z 19.4.1969 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1969 r. Nr 13, poz. 94 ze zm.)
KKW	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 ze zm.)
KPK	ustawa z 6.6.1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 ze zm.)
SpecOśrWspR	rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22.2.2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz.U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259)
UPN	ustawa z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 ze zm.)
ZasTechPrawR	rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.6.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2002 r. Nr 100, poz. 908 ze zm.)
ZmKK04	ustawa z 18.3.2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks wykroczeń (Dz.U. z 2004 r. Nr 69, poz. 626)
ZmKK05	ustawa z 27.7.2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego i ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 ze zm.)
ZmKK09	ustawa z 5.11.2009 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego i ustawy – Kodeks karny wykonawczy, ustawy

	– Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2009 r. Nr 206, poz. 1589)
ZmKK14	ustawa z 4.4.2014 r. z zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r. poz. 538)

2. Czasopisma i publikatory

AJCJ	American Journal of Criminal Justice
AJCL	American Journal of Criminal Law
AJP	American Journal of Psychiatry
AJPH	American Journal of Public Health
AK	Archiwum Kryminologii
AnnNYAS	Annals of the New York Academy of Sciences
ANZJC	Australian and New Zealand Journal of Criminology
AP	American Psychologist
APP	Applied & Preventive Psychology
ARoCP	Annual Review of Clinical Psychology
ARoSR	Annual Review of Sex Research
ASB	Archives of Sexual Behavior
ASIPP	Analyses of Social Issues and Public Policy
ASR	Annals of Sex Research
AVB	Aggression and Violent Behavior
BBS	Behavioral and Brain Sciences
Biul. AAPL	Bulletin of the American Academy of Psychiatry and the Law
Biul. PK	Biuletyn Prawa Karnego
BJCJ	British Journal of Community Justice
BJCP	British Journal of Clinical Psychology
BJFPP	British Journal of Forensic Psychiatry and Psychology
BJP	British Journal of Psychiatry
BJSP	British Journal of Social Psychology
BP	Behavioral Psychotherapy
BRT	Behaviour Research and Therapy
BSL	Behavioral Sciences and the Law
BT	Behavior Therapy
CAN	Child Abuse & Neglect
CBMH	Criminal Behaviour and Mental Health
CD	Crime and Delinquency
CJ	Crime and Justice

Wykaz skrótów

CJB	Criminal Justice and Behavior
CJC	Canadian Journal of Criminology
CJPR	Criminal Justice Policy Review
CJR	Criminal Justice Review
CJS	Criminal Justice Studies
CPP	Criminology and Public Policy
CPR	Clinical Psychology Review
CL	Crime & Law
Crim.	Criminology
CT	Corrections Today
CZPKiNP	Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych
DB	Deviant Behavior
DK	Dziecko Krzywdzone
DS	Discourse and Society
EAPCN	European Archives of Psychiatry & Clinical Neuroscience
EP	European Psychiatry
FP	Federal Probation
GS	Gender & Society
HBM	Human Brain Mapping
HJ	The Howard Journal
IJFP	International Journal of Forensic Psychology
IJLP	International Journal of Law and Psychiatry
IJOTCC	International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology
IMHN	Issues in Mental Health Nursing
IRLCT	International Review of Law, Computers & Technology
JCCJ	Journal of Contemporary Criminal Justice
JCCP	Journal of Consulting and Clinical Psychology
JCLC	Journal of Criminal Law and Criminology
JEC	Journal of Experimental Criminology
JIV	Journal of Interpersonal Violence
JLE	Journal of Law and Economics
JNCN	Journal of Neuropsychiatry and Clinical Neuroscience
JoAMT	Journal of Aggression, Maltreatment & Trauma
JoAAPL	Journal of the American Academy of Psychiatry and Law
JoACH	Psychology, Public Policy, and Law
JoAMA	The Journal of the American Medical Association
JoAOC	Journal of Addictions & Offender Counseling

Wykaz skrótów

JoAP	Journal of Abnormal Psychology
JoCASP	Journal of Community & Applied Social Psychology
JoCCJ	Probation Journal: The Journal of Community and Criminal Justice
JoCJ	Journal of Criminal Justice
JoCJPC	Journal of Criminal Justice and Popular Culture
JoCP	Journal of Cognitive Psychotherapy: An International Quarterly
JoCSA	Journal of Child Sexual Abuse
JoFP	The Journal of Forensic Psychiatry
JoFPP	The Journal of Forensic Psychiatry and Psychology
JoIPOP	Journal of Investigative Psychology and Offender Profiling
JoN	Journal of Neurophysiology
JoOR	Journal of Offender Rehabilitation
JoP	The Journal of Psychology
JoPA	Journal of Personality Assessment
JoPD	Journal of Personality Disorders
JoPHS	Journal of Psychology and Human Sexuality
JoPP	Journal of Psychiatric Practice
JoPR	Journal of Psychiatric Research
JoRP	Journal of Research in Personality
JoRT	A Journal of Research and Treatment
JoSA	Journal of Sexual Aggression
JoSET	Journal of Sex Education and Therapy
JoSMT	Journal of Sex and Marital Therapy
JQ	Justice Quarterly
JPL	The Journal of Psychiatry & Law
JPSP	Journal of Personality and Social Psychology
JSI	Journal of Social Issues
JSR	The Journal of Sex Research
Jur.	Jurysta
JVB	Journal of Vocational Behaviour
KZS	Krakowskie Zeszyty Sądowe
LHB	Law and Human Behavior
MCP	Mayo Clinic Proceedings
MH	Medical Hypotheses
Neuropsych	Neuropsychology
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izby Karnej i Wojskowej

Wykaz skrótów

OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego wydawane przez Prokuraturę Generalną
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich – Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych (1957–1989), Orzecznictwo Sądów Polskich (od 1990)
OSPika	Orzecznictwo Sądów Polskich i Komisji Arbitrażowych (lata: 1957–1989)
Pal.	Palestra
PBiul.	Psychological Bulletin
PBM	Perspectives in Biology and Medicine
PCL	Psychology, Crime and Law
PD	Pediatr Drugs
PI	Psychological Inquiry
PiP	Państwo i Prawo
PJ	Probation Journal
PK	Problemy Kryminalistyki
PLek	Przegląd Lekarski
PM	Psychosomatic Medicine
PQ	Psychiatric Quarterly
PPK	Przegląd Prawa Karnego
PPL	Psychiatry, Psychology and Law
PPPL	Psychology, Public Policy, and Law
PPRP	Professional Psychology: Research and Practice
PR	Psychiatry Research
Prev	Psychological Review
Prok. i Pr.	Prokuratura i Prawo
PRQ	Political Research Quarterly
PS	Przegląd Sądowy
PSPBiul.	Personality and Social Psychology Bulletin
RPEiS	Ruch Prawniczy Ekonomiczny i Socjologiczny
RSRP	Rocznik Statystyczny RP
SAb	Sex Abuse
SAC	Sexual Addiction & Compulsivity
SA-JoRAT	Sexual Abuse: A journal of research and treatment
SMT	Sexual and Marital Therapy
SOT	Sexual Offender Treatment
SP	Studia Prawnicze
SPK	System Prawa Karnego
SPol	Seksuologia Polska
SPQ	Social Psychology Quarterly
SRo	Sex Roles

St.KKP	Studia Kryminologiczne, Kryminalistyczne i Penitencyjne
TLR	Tulane Law Review
TTO	Theories, and Treatment of the Offender
TVA	Trauma, Violence and Abuse
VV	Violence and Victims
WSIF	Women's Studies International Forum

3. Organy i instytucje

Min.	Minister
Min. PiPS	Minister Pracy i Polityki Społecznej
Min. Spraw.	Minister Sprawiedliwości
Min. Zdrow.	Minister Zdrowia
MS	Ministerstwo Sprawiedliwości
SA	Sąd Apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
SN(7)	Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów
SO	Sąd Okręgowy
SR	Sąd Rejonowy
TK	Trybunał Konstytucyjny
WHO	Światowa Organizacja Zdrowia (World Health Organization)

4. Inne skróty

Dz.U.	Dziennik Ustaw
Dz.Urz. UE	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
elektr.	elektroniczne
itp.	i tym podobne
KOZZD	Krajowy Ośrodek Zapobiegania Zachowaniom Dyssocjalnym
m.in.	między innymi
n.	następny
niepubl.	niepublikowany
np.	na przykład
Nr	Numer
por.	porównaj
post.	postanowienie
poz.	pozycja
proj.	projekt
s.	strona

Wykaz skrótów

---

tab.	tabela
tj.	to jest
tzw.	tak zwany
uchw.	uchwała
uzas.	uzasadnienie
wyd.	wydawnictwo
wyr.	wyrok
z.	zeszyt
zd.	zdanie
zob.	zobacz

Wykaz literatury

- Abel G.G., Becker J.V., Cunningham-Rathner J.*, Complications, consent, and cognitions in sex between children and adults, *IJLP* 1984, 7
- Abel G.G., Becker J.V., Cunningham-Rathner J., Mittelman M.S., Murphy W.D., Roubleau J.L.*, Self-reported sex crimes of nonincarcerated paraphiliacs, *JIV* 1987, 2
- Abel G.G., Gore D.K., Holland C.L., Camp N., Becker J., Rathner J.*, The measurement of the cognitive distortions of child molesters, *ASR* 1989, 2
- Abracen J., Looman J.*, Issues in the treatment of sexual offenders. Recent developments and directions for future research, *AVB* 2004, 9
- Abracen J., Looman J., Di Fazio R., Kelly T., Stirpe T.*, Patterns of attachment and alcohol abuse in sexual and violent nonsexual offenders, *JoSA* 2006, 12
- Abrams S.*, The use of the polygraph with sex offenders, *ASR* 1991, 4
- Ackerman A.R., Harris A.J., Levenson J.S., Zgoba K.*, Who are the people in your neighborhood? A descriptive analysis of individuals on public sex offender registries, *IJLP* 2011, 34
- Adler F.*, *The Gendering of Criminology. Feminist Theory*, w: *J.R. Lilly, F.T. Cullen, R.A. Ball*, *Criminological Theory. Context and Consequences*, SAGE Publications 2006
- Agan A.*, Sex offender registries: Fear without function?, *JLE* 2011, vol. 54, No. 1
- Ahlmeyer S.A., Kleinsasser D., Stoner J., Retzlaff P.*, Psychopathology of incarcerated sex offenders, *JoPD* 2003, 17
- Aigner M., Eher R., Fruehwald S., Frottier P., Gutierrez-Lobos K., Dwyer S.M.*, Brain abnormalities and violent behavior, *JoPHS* 2000, 11
- Ainsworth M.D S.*, Attachments beyond infancy, *AP* 1989, 44
- Amir M.*, *Forcible Rape*, Filadelfia 1967
- Anderson A.L., Sample L.L.*, Public awareness and action resulting from sex offender community notification laws, *CJPR* 2008, 19
- Anderson I.*, What is a typical rape? Effects of victim and participant gender in female and male rape perception, *BJSP* 2007, 46
- Andrejew I.* (red.), *System prawa karnego*, t. 4, Część 2, *O przestępstwach w szczególności*, Wrocław 1985
- Andrejew I.*, *Kodeks karny. Krótki komentarz*, Warszawa 1986
- Andrews D.A., Bonta J.*, *The psychology of criminal conduct*, Cincinnati 2003, za: *T. Ward, D.L.L. Polaschek, A.R. Beech*, *Theories of sexual offending*, Wiley & Sons 2006